

TAVASZ A HÁZSONGÁRDI TEMETŐBEN.

Apáczai Csere Jánosné, Aletta van der Maet emlékének.

A tavasz jött a parttalan időben
s megállt a házsongárdi temetőben.

Én tört kövön és porladó kereszten
Aletta van der Maet nevét kerestem.

Tudtam, hogy itt ringatja rég az álom
s tudtam, elmúlt nevét már nem találom.

De a vasárnap délutáni csendben
nagyon dalolt a név zenéje bennem.

S amíg dalolt, a századokba néztem
s a holt professzor szellemét idéztem,

akinek egyszer meleg lett a vére
Aletta van der Maet meleg nevére.

Ha jött a harcok lázadó sötétje,
fényel dalolt a név, hogy féltve védje.

S a dallamot karral kísérve halkán,
napsugaras nyugat dalolt a dalban,

hol a sötétség tengerárja ellen
ragyogó gátat épített a szellem.

Aletta van der Maet nevét susogta,
mikor a béke bús szemét befogta.

S mikor a hálátlan világ temette,
Aletta búja jajgatott felette,

míg dörgő fenséggel bűgött le rája
a kálvinista templom orgonája.

Aztán a dal, visszhangját veszve, félve,
belenémult a hervadásba, télbe.

Gyámoltalan nő — szól a régi fáma —
urát keresve, sirba ment utána...

*A fényben, fenn a házsongárdi csendben
tovább dalolt a név zenéje bennem.*

*S nagyon szeretném, hogyha volna könnyem,
egyetlen könny, hogy azt a dallamot
Aletta van der Maet-nak megköszönjem.*

Áprily Lajos.

LEVÉL

Gruzda Jánosnak, a tél-festőnek.

*Mi itt a téli Szép titkát kerestük
halott falukban, hő-hullámokon,
s beporozott az erdők zuzmarája:
lelkünk a tél lelkével lett rokon.
Ajándékozhat színt és dalt a nyár is,
fehér hazánk a vadnyomos határ.
December és dér. Madaram a holló,
monumentális, büszke gyászmadar.*

*Ha meghalok, nagyon megváltozom majd,
átszálok egy kis kék felhőközön
és a tavasz lelkére rátalálok
s a fiatal tavaszba költözöm.
Fénnyel jövök, vagy fuvalom-zenével
s a hó megindul téli házakon,
lerázom az akácok zuzmaráját
s a jégcsapok vizét megcsorgatom.
Leccsapok a hórejtő fűzberekre
s a varjútábort messze kergetem,
felvillanok egy csiklandó sugárban
s a néma pásztort megnevettefem.
A barna felhő búskomor szívébe
csóvát dobok, hogy zivatar legyen,
s egy éjjel diadalmasan leszálok
fellegvizekre szomjas Órhegyen.
Halomba, zápor-gyöngyösen letépem,
ami virág van száz vadrózsafán —
és virradatkor óriás csokorral
bedobom a leányok ablakán!*

Áprily Lajos.